

НАПРЯМКИ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ У КРАЇНАХ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ

Нестерова Катерина Сергіївна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса*

Щербата Марина Юріївна

*кандидат економічних наук, професор,
Педагогічний університет Цзянсу, Суючжоу, Китай*

Южаков Максим Юрійович

*здобувач третього (аспірантського) рівня вищої освіти,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса*

Індустріалізація та глобалізація обумовили бурхливе промислове зростання світової економіки. Ресурси, необхідні для підтримки функціонування такої економічної моделі, використовувались не ефективно, формувались значні обсяги відходів.

Крім того, посилення нестабільності світової економічної системи, зростання кількості світових криз та дисбалансів додатково підкреслюють неактуальність лінійної економіки та її неспроможність задовільнити потреби суспільства.

Циркулярна економіка – інноваційна модель розвитку соціально-економічної системи, яка дозволяє оптимізувати ресурсний потенціал, підвищити рівень енергетичної безпеки, зменшити тиск на навколишнє середовище тощо. Незважаючи на актуальність та перспективність впровадження циркулярної економіки, країни, що розвиваються, здебільшого відстають від розвинутих країн за рівнем розвитку циркулярної економіки. Однак такі країни, як Китай, Індія, Колумбія акцентують велику увагу на державній політиці з розвитку циркулярної економіки.

Водночас країни, що розвиваються, часто стикаються з ризиками при впровадженні циркулярної економіки, оскільки більшість з них мають економічні моделі, побудовані на видобутку та експорті різних видів сировини. Однак у довгостроковій перспективі саме циркулярна модель економіки сприятиме оптимальнішому використанню ресурсів і забезпеченню прибутку.

З урахуванням досвіду країн, що розвиваються, роль держав у підтримці циркулярної економіки є вкрай важливою. Ключовими напрямками підтримки розвитку циркулярної економіки є такі [1]:

1. Впровадження правил, стандартів, вимог щодо екологічності, циркулярності, переробки відходів тощо.

2. Впровадження податково-фінансових стимулів як виробникам, так і споживачам.

3. Стимулювання співробітництва та взаємодії усіх стейкхолдерів, стимулювання інновацій та науково-дослідних розробок у сфері циркулярної економіки.

4. Сприяння освіті, формування культури споживчої поведінки.

5. Реалізація циркулярних закупівель відповідно до ESG критеріїв, що стимулюватиме бізнес до впровадження циркулярних практик.

Фонд Елен Макартур визначив ключові цілі розвитку циркулярної економіки [2]:

1. Стимулювання екологічного дизайну для циркулярної економіки.

2. Керування ресурсами.

3. Впровадження податків і субсидій.

4. Інвестування в інновації, інфраструктуру та навички.

5. Стимулювання венчурного фінансування на ранніх стадіях розвитку циркулярної економіки.

6. Розвиток проєктів державно-приватного партнерства.

Використовуючи такі напрямки підтримки держави сприятимуть формуванню збалансованого економічного розвитку, вирішенню ресурсних та екологічних проблем.

Однак незважаючи на актуальність впровадження циркулярної економіки, країни, що розвиваються, стикаються з суттєвими проблемами внаслідок обмеженості фінансових ресурсів та досвіду. Тому потрібним є, на нашу думку, активне залучення приватного бізнесу, у тому числі, з розвинутих країн та міжнародних фондів.

Список використаних джерел:

1. The circular economy and developing countries. URL: https://hcss.nl/wp-content/uploads/2016/07/CEO_The-Circular-Economy.pdf (дата звернення: 28.04.2024).

2. Фонд Елен Макартур. URL: <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/> (дата звернення: 28.04.2024).